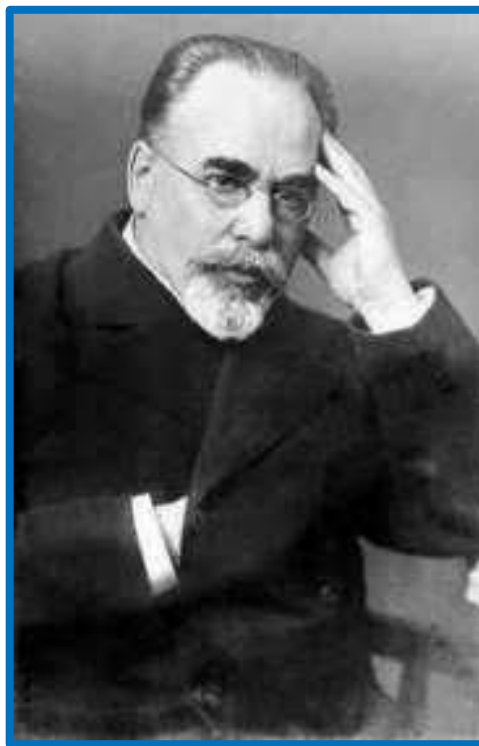
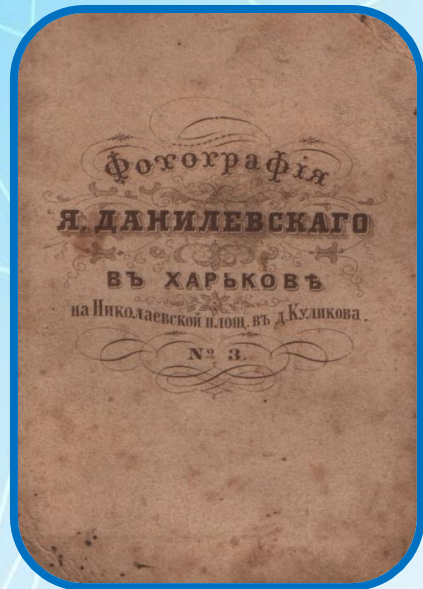

Видатний вчений-фізіолог

до 170-річчя Василя Яковича Данилевського

Василь Данилевський народився 1(13) січня 1852 року в багатодітній родині харківського часового майстра і одного з перших харківських фотографів Якова Данилевського.

Родина мешкала в самому центрі міста, на Миколаївській площі, в будинку купця Кулікова.

В 1862 році десятирічний Василь здає іспити і зараховується до другого класу 2-ї класичної чоловічої гімназії.

Через два роки, через скрутний фінансовий стан, батьки вирішили відправити Василя до старшого брата Олександра, який в той час займав посаду професора хімії та фізики Казанського університету. Хлопчик продовжує навчання у 2-й Казанській гімназії, яку закінчує в 1868 році з золотою медаллю.

*Олександр Якович Данилевський
(1838 – 1923) – видатний російський
біохімік, фізіолог, фармаколог*

Того ж року Василь стає вільним слухачем фізико-математичного факультету Казанського університету, а через рік зарахований на 1-й курс медичного факультету. Він слухає лекції видатних тогочасних вчених П. Лесгафта, О.Бутлерова, М. Ковалевського.

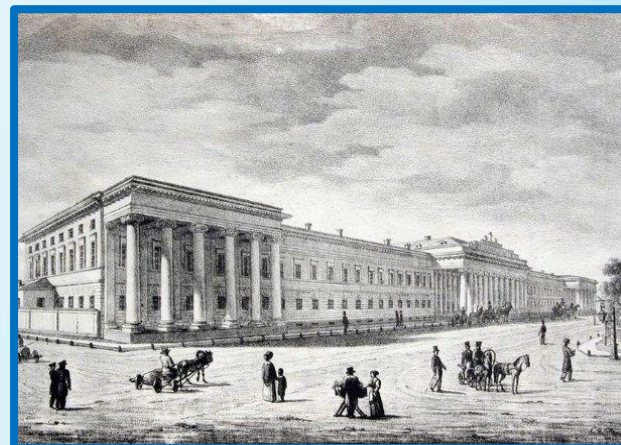
О. М. Бутлеров
(1828 – 1886)
видатний хімік-органік.

П.Ф. Лесгафт
(1837 – 1909) *видатний біолог, лікар, анатом.*

М. О. Ковалевський
(1840 – 1891)
видатний фізіолог.

**Казанський університет у
сер. XIX ст.**

Під впливом М. Ковалевського у Данилевського виникла зацікавленість питанням регуляції головним мозком системи кровообігу і дихання, що супроводжуватиме його протягом усього життя.

Восени 1870 року Василь Якович переводиться на 2-й курс медичного факультету Харківського університету, і відтоді все життя вченого пов'язане з рідним містом.

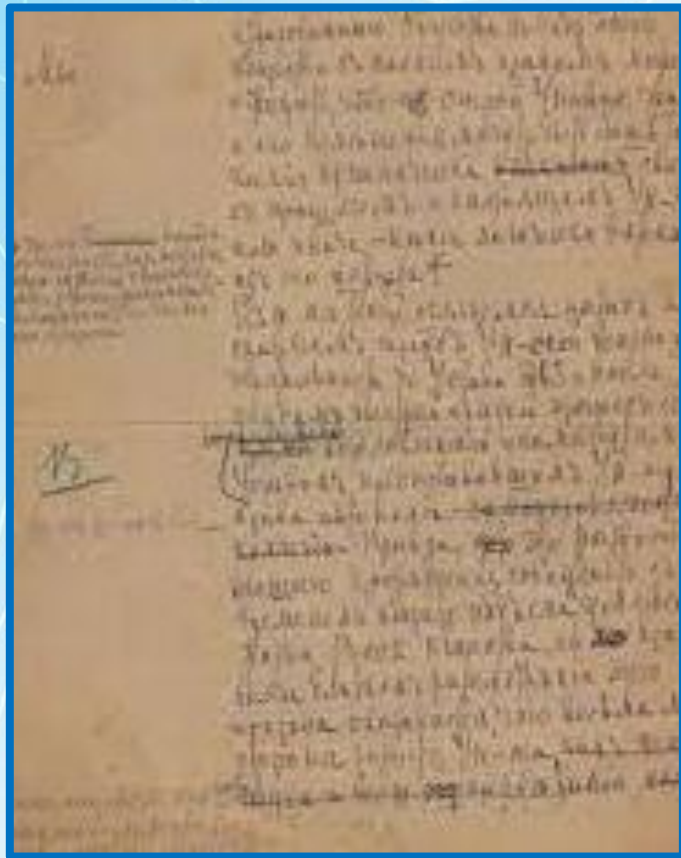

*Медичний факультет
Харківського університету.
Середина XIX ст.*

За час навчання в Харківському університеті (1870 – 1874) Данилевський підготував 5 наукових робіт. Вже за першу: “Про розкладання азотистих речовин під впливом м’язевої діяльності” – він отримує золоту медаль. Закінчив же університет він з готовою монографією “Про походження м’язевої сили”. Цьому сприяла систематична і наполеглива робота молодого вченого в фізіологічній лабораторії проф. І.П. Щелкова.

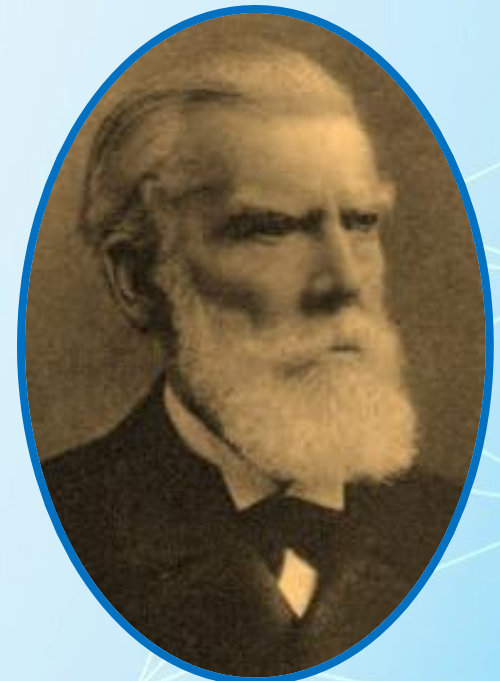

*Іван Петрович Щелков
(1833 – 1909)
ординарний професор,
згодом ректор Харківського
університету*

По закінченні університету з відзнакою, Василь Данилевський стає ординатором факультетської хірургічної клініки проф. В.Ф.Грубе, водночас працюючи над докторською дисертацією “Дослідження по фізіології головного мозку”, яку успішно захищає в 1877 році.

В.Ф. Грубе
(1827 -1898) видатний хірург,
один із засновників
Харківського медичного
товариства

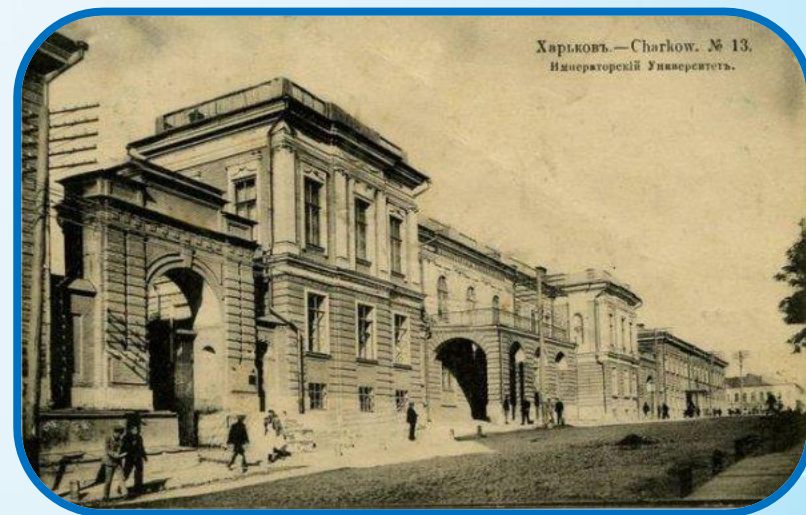
***Карл Людвіг
(1833 -1896)***

Отримавши грант від університету, молодий вчений їде у двохрічну командировку до Європи. Він поглиблено вивчає серцево-судинну систему в лабораторіях німецького фізіолога Карла Людвіга та одного з засновників біофізики Жака-Арсена д'Арсонваля.

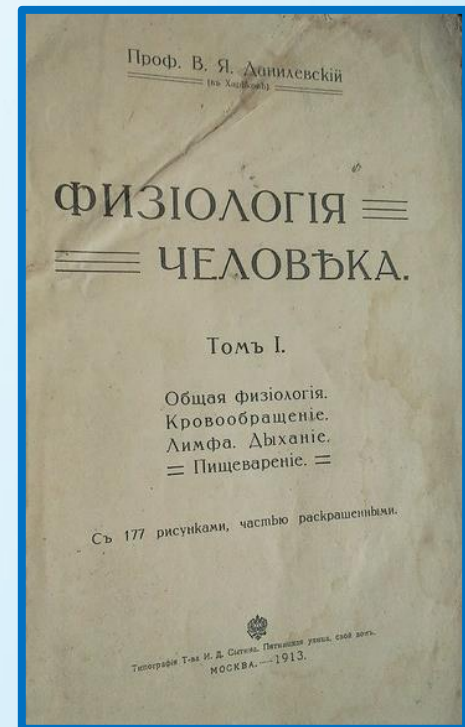

***Ж.-А. д'Арсонваль
(1851 -1940)***

Після повернення до Харкова в 1880 році Данилевський викладає в Харківському ветеринарному інституті. В 1883 р. його обрано екстраординарним професором кафедри зоології фізико-математичного факультету Харківського університету. З 1886 року він переводиться на медичний факультет, одночасно займаючи посаду завідуючого медичною лабораторією факультету.

Коло медичних зацікавлень вченого було досить широким. Він є автором тритомного підручника з фізіології та біля 220 наукових статей, присвячених фізіології нервової системи. Василь Якович стояв біля витоків електроенцефалографії. Зі студентський років він цікавився також явищем гіпнотизму у людини і тварин.

В 1910 році В. Данилевський стає директором Жіночого медичного інституту, до створення якого, як один з засновників, він доклав багато зусиль.

Первое здание Женского медицинского института (ул. Сумская, 1)

1917 року відновлюється його педагогічна діяльність в університеті, а з 1921 по 1926 рр. він - викладач Харківського медичного інституту.

В 1926 році В.Я. Данилевському було присвоєно звання академіка.

Під його керівництвом в 1923 році вперше був виготовлений вітчизняний інсулін.

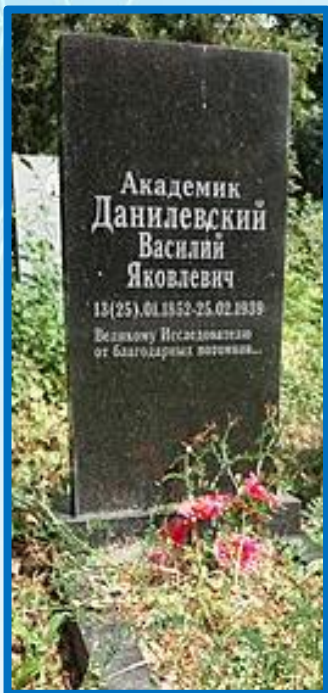
В 1927 році відкривається перша в СРСР ендокринна клініка та науково-дослідний інститут ендокринології та органотерапії, де вчений пропрацював до останніх днів.

Всеукраїнський інститут ендокринології та органотерапії (вул. Алчевських 10/12)

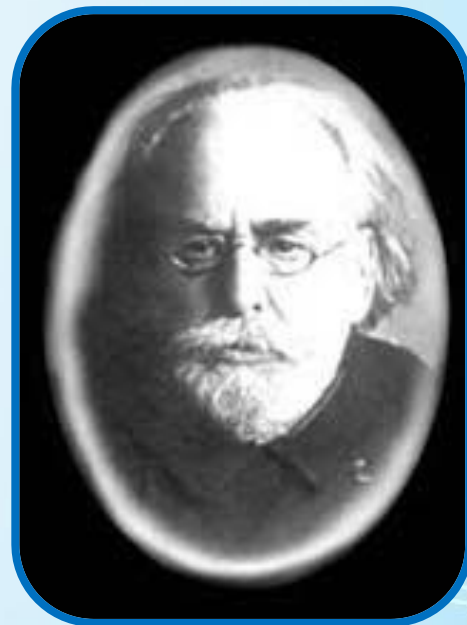
В.Я. Данилевський з працівниками інституту

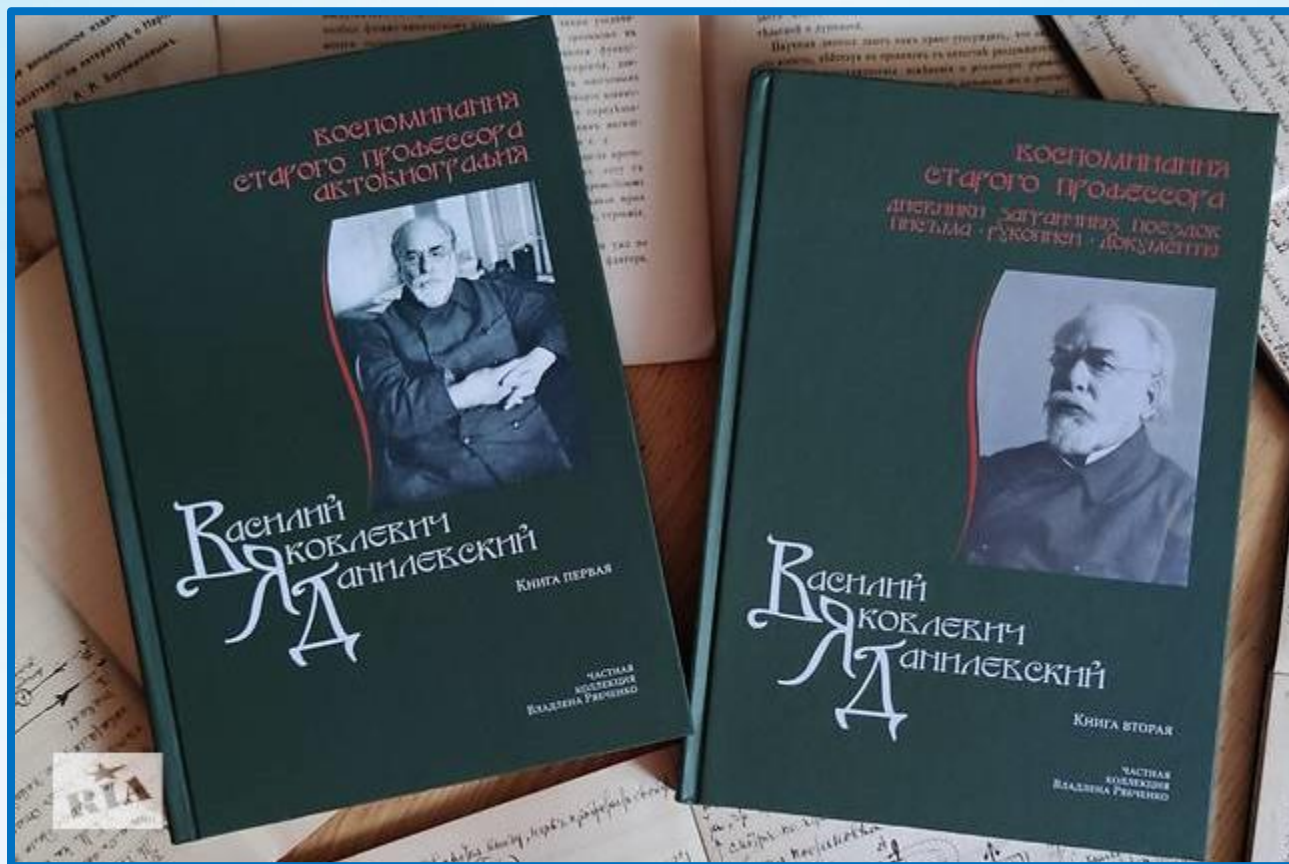
*Могила В.Я.
Данилевського на
13-му Харк.цвинтарі*

Помер видатний вчений 25 лютого 1939 року на 88 році життя і похований в Харкові.

На честь В.Я. Данилевського названо вулицю в Харкові та Інститут проблем ендокринної патології.

2019 року в видавництві “Рарітети України” вийшов чудовий двотомник “Воспоминания старого профессора. Автобиография”.

Ідея:

Грищенко Т.Б. – директора наукової бібліотеки ХНУРЕ

Автор презентації:

Естон С.С. – зав. сектором НБ ХНУРЕ

Редактор:

Борисова Т.В. – бібл. 1кат. НБ ХНУРЕ

Ілюстративний матеріал запозичений із загальнодоступних ресурсів інтернету, що не містять вказівок на авторів цих матеріалів і будь-яких обмежень.